

УДК 355.359

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.2.10>**Є. В. ДЕНИСЕНКО***кандидат педагогічних наук,**начальник відділу організації заочного та дистанційного навчання,**Національна академія Національної гвардії України, м. Харків, Україна**Електронна пошта: denisenko@online.ua**<https://orcid.org/0000-0003-3776-0823>*

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ ОФІЦЕРАМИ ПІД ЧАС БОЙОВИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Стратегічне планування службових завдань офіцерами під час виконання бойових операцій в умовах воєнного стану є ключовим елементом військового управління, що визначає успіх військових операцій. Дослідження присвячене аналізу принципів та етапів планування службових завдань, з акцентом на використання сучасних методів та алгоритмів, таких як C4ISR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance) з інформаційно-аналітичною підсистемою. Визначено, що оперативна обстановка в умовах воєнного стану характеризується високим рівнем невизначеності, динамічністю та складністю, що вимагає адаптивного та комплексного підходу до планування. Основними факторами, що впливають на процес планування, є оперативна інформація, ресурси, місцевість, діяльність противника, координація дій та правові аспекти. Підкреслено, що психологічні аспекти прийняття рішень в стресових умовах також є важливими, оскільки високий рівень стресу може впливати на здатність офіцерів приймати об'єктивні рішення та зберігати концентрацію. В статті наведено покрокову інструкцію з планування службових завдань, що включає визначення мети та завдань, збір та аналіз інформації, розробку та деталізацію плану, координацію та узгодження дій, підготовку до виконання, реалізацію завдань, оцінку результатів та аналіз, а також звітування та архівацію документації. Зазначено, що особлива увага приділяється впровадженню сучасних технологій, таких як автоматизовані системи управління, алгоритми штучного інтелекту та геоінформаційні системи, для підвищення точності та швидкості планування.

На основі проведеного аналізу розроблено пропозиції щодо покращення процесу планування та виконання службових завдань офіцерами, що включають впровадження сучасних технологій, покращення координації та комунікації, підвищення рівня підготовки особового складу, оптимізацію логістики та ресурсного забезпечення, покращення інформаційної безпеки та постійний аналіз і вдосконалення процесів. Дотримання наведених рекомендацій сприятиме підвищенню ефективності бойових операцій, зниженню ризиків і втрат, а також досягненню стратегічних цілей в умовах воєнного стану.

Ключові слова: стратегічне планування службових завдань, воєнний стан, оперативна обстановка, військово-е управління, C4ISR, інформаційно-аналітична підсистема, принципи та етапи планування, сучасні технології, автоматизовані системи управління, алгоритми штучного інтелекту.

Постановлення проблеми. У період воєнного стану значно зростає потреба у чіткому та ефективному плануванні службових завдань офіцерами під час виконання бойових операцій. Планування службових завдань вимагає врахування великої кількості змінних, таких як оперативна обстановка, наявність ресурсів, психологічний стан військовослужбовців, координація з іншими підрозділами, а також швидка адаптація до змінних умов на полі бою [Рекомендації; частина 1]; [Рекомендації; частина 2]. Невірно сплановані завдання можуть призвести до значних втрат як серед особового складу, так і в технічному забезпеченні, що в свою чергу може негативно вплинути на результати виконання бойових операцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існуючі дослідження у сфері військового планування підкреслюють важливість систематичного підходу до стратегічного планування службових завдань (О. П. Даценко, В. М. Назаркін, Ф. В. Саганюк, С. В. Солодовник та ін.). Зокрема, багато досліджень фокусуються на розробці та впровадженні алгоритмів прийняття рішень, використанні інформаційних технологій для моделювання бойових ситуацій та оптимізації ресурсів. Зокрема, важливими є дослідження у галузі кібербезпеки, що стосуються захисту інформаційних систем військових підрозділів під час виконання бойових завдань. Однак, є потреба у більш глибокому аналізі практичних аспектів планування службових

завдань, особливо у контексті швидкоплинних та високостресових ситуацій, що характерні для воєнного стану. Тож, **метою статті** є розробка систематизованого підходу до планування службових завдань офіцерами під час виконання бойових операцій в умовах воєнного стану з урахуванням чіткої стратегії дій.

Результати та дискусії. Службові завдання у військовій сфері – це конкретні обов'язки, які ставляться перед військовослужбовцями для виконання визначених цілей у рамках їхньої службової діяльності. Вони можуть бути тактичними, оперативними або стратегічними і включають різноманітні аспекти військової діяльності, спрямовані на забезпечення національної безпеки та оборони держави.

Щодо службових бойових операцій під час військових дій, які віддаються офіцерським складом, вони мають певні особливості пов'язані із серйозністю та високим рівнем небезпеки ситуацій, який підіймається при недосконалості поточного плану. Відповідно, виконання бойових завдань вимагає від військових підрозділів швидкої та ефективної реакції на змінні умови бойових дій. Основні службові завдання, що відносяться до реалізації бойових цілей в цей період, включають:

Планування бойових операцій: розробка планів наступальних, оборонних та спеціальних операцій; оцінка оперативної обстановки та визначення ключових цілей.

Командування та управління підрозділами: координація дій підлеглих підрозділів; видача наказів та контроль їх виконання; зв'язок та координація з вищими штабами та іншими підрозділами.

Розвідувальні операції: збір та аналіз розвідувальної інформації про противника; виконання розвідувально-диверсійних заходів.

Логістичне забезпечення: організація постачання боєприпасів, продовольства та іншого матеріально-технічного забезпечення; планування та управління транспортуванням ресурсів.

Інженерне забезпечення: будівництво та укріплення оборонних позицій; розмінування та мінування територій.

Медичне забезпечення: надання першої медичної допомоги та евакуація поранених; організація медичних пунктів та польових шпиталів.

Ведення бойових дій: виконання наступальних та оборонних операцій; проведення спеціальних операцій, включаючи рейди та зачистки територій.

Морально-психологічне забезпечення: підтримка морального духу особового складу; психологічна підтримка військовослужбовців.

Інформаційне забезпечення та кібероперації: збір та обробка інформаційних даних для підтримки бойових дій; проведення кібероперацій для забезпечення інформаційної переваги.

Евакуація та захист населення: організація евакуації мирного населення з зони бойових дій; захист стратегічно важливих об'єктів та інфраструктури [Посібник; 2022].

Кожна категорія завдань, яка описана вище, може стати критичною для успішного виконання бойових операцій під час воєнного стану і вимагають від офіцерів високого рівня професіоналізму, оперативності та вміння приймати рішення в стресових умовах.

Відповідно до наведеної інформації, можна навести приклад конкретних завдань, які виконуються під час бойових дій на території України: наступ, оборона, розвідка, логістика, медичне забезпечення – кожна із ланок потребує чіткого та злагодженого плану, відходити від якого меншим ланкам військового керівництва не дозволено (рис. 1).

Зазначимо, що за кожну дію виконану проти поставленого плану, слідує розгляд сумісної події, адже покарання за невиконання наказів у військовій сфері є суворим і варіюються від дисциплінарних заходів до кримінальних покарань, залежно від тяжкості порушення. Такі заходи спрямовані на підтримання військової дисципліни та забезпечення ефективності військових операцій. Інформація, що представлена на рисунку 1, дає розуміння об'єму роботи, яка потребує не тільки розуміння процесу планування службових завдань, а й певного досвіду в командуванні, розробці, організації та забезпеченні. Для того щоб реалізовувати поставлені задачі, офіцерський склад повинен розуміти принципи та етапи планування бойових завдань, вимоги до офіцерів, знати сучасні методи та алгоритми планування бойових операцій, використовувати інформаційні технології, оцінювати ефективність, слідувати специфіці оперативної обстановки у період воєнного

Рис. 1. Приклади службових завдань при виконанні бойових операцій під час воєнного стану
Джерело: сформовано автором на основі [Процес]

стану, визначати фактори впливу на процес планування, віддавати звіт щодо психологічного аспекту прийняття рішень в стресових умовах.

З метою формування покрокової інструкції з планування службових завдань, були розглянуті теоретичні аспекти військової науки, відштовхуючись від сформованого практичного досвіду, закріплюючи знання щодо проведення бойових дій на території України.

Говорячи про принципи та етапи планування службових завдань вони розробляються відповідно до Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, а саме «відштовхуючись від положення щодо загальних обов'язків військово-службовців:

- свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок;

- бути хоробрим, ініціативним і дисциплінованим;

- беззастережно виконувати накази командирів (начальників) і захищати їх у бою, як святиню оберігати Бойовий Прапор своєї частини;

- постійно підвищувати рівень військово-професійних знань, вдосконалювати свою виучку і майстерність, знати та виконувати свої обов'язки та додержуватися вимог статутів Збройних Сил України;

- знати й утримувати в готовності до застосування закріплене озброєння, бойову та іншу техніку, берегти державне майно;

- дорожити бойовою славою Збройних Сил України та своєї військової частини, честю і гідністю військовослужбовця Збройних Сил України;

- поважати бойові та військові традиції, допомагати іншим військовослужбовцям, які перебувають у небезпеці, стримувати їх від вчинення протиправних дій, поважати честь і гідність кожної людини, не допускати порушень, пов'язаних із дискримінацією за ознакою статі, сексуальним домаганням, насильством за ознакою статі, правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості [Абзац восьмої статті; 2024];

- бути пильним, суворо зберігати державну таємницю [Абзац дев'ятої статті; 2024];

– вести бойові дії ініціативно, наполегливо, до повного виконання поставленого завдання;

– виявляти повагу до командирів (начальників) і старших за військовим званням, сприяти їм у підтриманні порядку і дисципліни;

– додержуватися правил військового вітання, ввічливості й поведінки військовослужбовців, завжди бути одягненим за формою, чисто й охайно» [Про Статут; 2024], [Програма підготовки; 2021].

Від зазначеної вище основи, будуються наступні рівні взаємодії між учасниками внутрішньої служби, таким чином можна сформулювати принципи та етапи планування бойових завдань (табл. 1).

Таким чином, можна зазначити, що планування службових завдань є складним і багатоступеневим процесом, який включає ряд принципів та етапів. Дотримання цих принципів і послідовне виконання етапів планування забезпечує ефективність військових операцій і досягнення поставлених цілей.

Наступним чином виокремимо сучасні методи та алгоритми планування службових завдань, які включають використання передових технологій, таких як інформаційні системи, алгоритми штучного інтелекту та інші інноваційні підходи. Наведемо основні методи та алгоритми, які використовуються в сучасних умовах.

Системи управління бойовими діями – C4ISR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance) – це комплекс інтегрованих систем, що забезпечують командування, управління, зв'язок, обчислення, розвідку, спостереження та рекогносцировку. Використання C4ISR дозволяє забезпечити оперативну обізнаність, координацію дій і підтримку прийняття рішень. Якщо методика C4ISR зробити основою у формуванні автоматизованої системи управління (далі – АСУ), можна опрацювати велику вибірку рішень, моделюючи та стимулюючи бойові ситуації [Сучасні проблеми; 2024].

Таблиця 1

Принципи та етапи планування службових завдань при виконанні бойових операцій

Принципи	Опис
Мета і завдання	Планування повинно починатися з чіткого визначення мети операції та завдань, які необхідно виконати для досягнення означеної мети.
	Кожне завдання повинно сприяти досягненню основної мети операції.
Єдність командування	Забезпечення єдності дій усіх підрозділів під єдиним командуванням.
	Встановлення чіткої ієрархії командування і підпорядкування.
Адаптивність	План повинен бути достатньо гнучким, щоб адаптуватися до змінних умов на полі бою.
	Включення механізмів для швидкого коригування плану у разі змін ситуації.
Координація і взаємодія	Забезпечення координації дій між різними підрозділами та родами військ.
	Включення у план взаємодії з іншими військовими та цивільними службами.
Безпека	План повинен враховувати заходи щодо забезпечення безпеки особового складу та техніки.
	Захист плану та іншої оперативної інформації від противника.
Попередня оцінка	Оцінка оперативної обстановки, аналіз противника, місцевості та умов бою.
	Визначення наявних сил і засобів, їх стану і можливостей.
Визначення завдань	Встановлення конкретних цілей операції.
	Розподіл завдань між підрозділами та визначення пріоритетів.
Розробка плану	Розробка загального плану операції, включаючи послідовність дій, використання сил і засобів.
	Визначення необхідних ресурсів і способів їх забезпечення.
Координація і деталізація	Розробка детальних планів для кожного підрозділу.
	Забезпечення координації між підрозділами, включаючи зв'язок, взаємодію та підтримку.
Підготовка і тренування	Проведення навчань і тренувань для підготовки особового складу до виконання завдань.
	Перевірка та підготовка техніки та озброєння.
Виконання плану	Виконання запланованих дій відповідно до затвердженого плану.
	Постійний моніторинг ситуації та внесення необхідних коригувань у план.
Аналіз та оцінка	Аналіз результатів виконання завдань, оцінка досягнення цілей.
	Визначення успішних дій та помилок, розробка рекомендацій для майбутніх операцій.

Джерело: сформовано автором на основі [Абзац восьмої статті; 2024], [Планування; 2020]

Яскравим прикладом застосування поєднання АСУ та С4ISR з інформаційно-аналітичною підсистемою (далі – ІАП) є розгляд дії методу планування бойових завдань у Десантно-штурмових військах (далі – ДШВ), адже вони знаходяться в умовах підвищеної маневреності та боєздатності, де бойові завдання повинні відбуватися в повній автономності [Дідик 2021 : 31]. Процес формування АСУ можна розбити на 5 блоків, кожен з яких відповідає за конкретний збір та обробку інформації, з використання якої, на завершальному етапі, оформлюються схеми та проводяться розрахунки синтезованої структури елемента АСУ ДШВ – проводиться підготовка до наступної її реалізації [Тактико-спеціальна підготовка; 2017].

Наприклад, одними з таких показників є чисельність особового складу пункту управління, необхідних для збору інформації та її обробки; показник часу для оброблення певного обсягу інформації; витрати праці необхідної для обробки усього об’єму даних (рис. 2).

Таким чином, автоматична система управління (АСУ), особливо в контексті С4ISR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance) з інформаційно-аналітичною підсистемою відіграє критичну роль у підтримці ефективного управління бойовими діями.

Відповідно, до зазначеної моделі АСУ на рисунку 2, при плануванні службових завдань, можна сформулювати наступні вимоги якості для інструкції щодо розробки бойового плану на його виконання в польових умовах:

1. Надійність (безперебійність роботи: система повинна працювати без збоїв і перерв, особливо в умовах бойових дій; відмовостійкість: можливість продовжувати роботу при виході з ладу окремих компонентів).

2. Достовірність інформації (точність даних: інформація, яка збирається і обробляється системою, повинна бути точною і актуальною; аутентичність даних, гарантія, що дані не були змінені або підроблені).

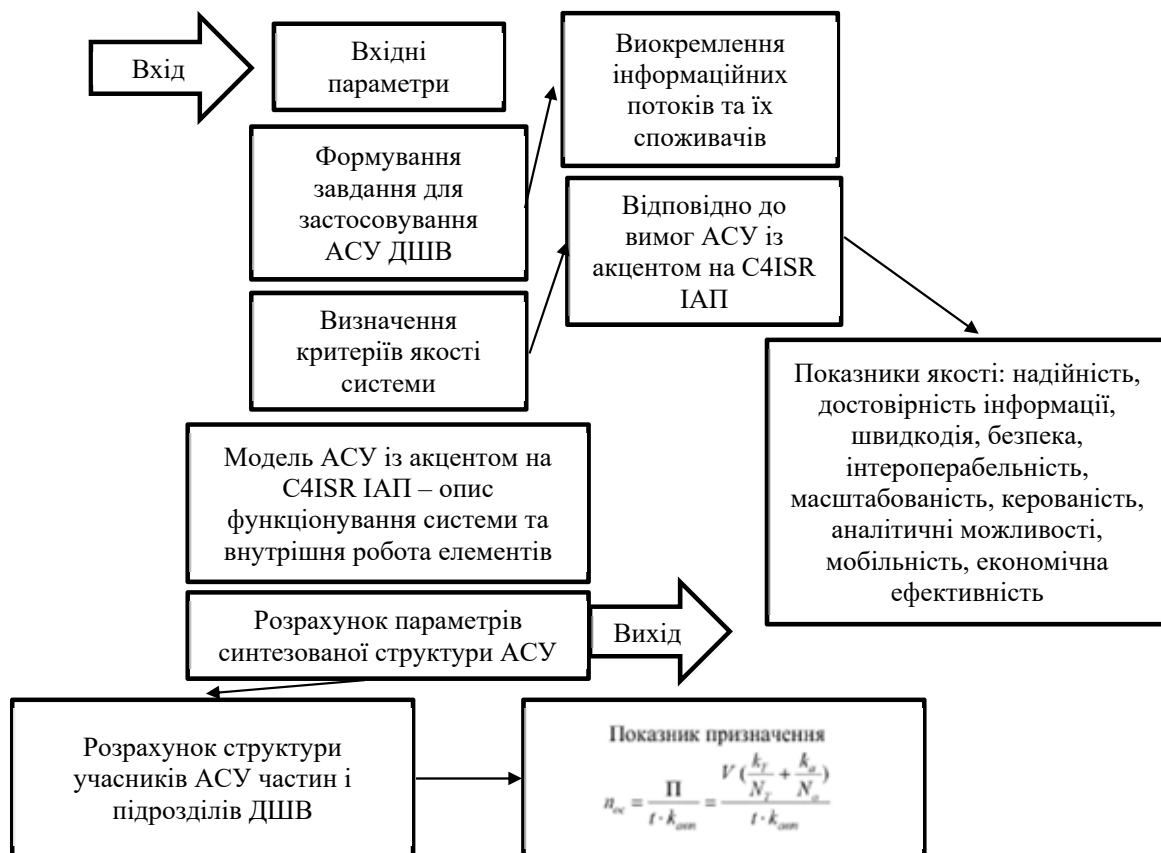

Рис. 2. Модель розробки автоматичної системи управління з акцентом на С4ISR ІАП для ДШВ
Джерело: сформовано автором на основі [Дідик 2021], [Методичний посібник; 2014]

3. Швидкодія (час реакції: мінімальний час від отримання інформації до прийняття рішення; пропускна здатність: можливість обробляти великий обсяг даних у реальному часі).

4. Безпека (захист від несанкціонованого доступу: використання методів шифрування та інших заходів для захисту даних; захист від кіберзагроз: постійний моніторинг та оновлення системи для протидії новим загрозам).

5. Інтероперабельність (сумісність: можливість взаємодії з іншими системами та платформами; стандартизація: використання стандартних протоколів і форматів для забезпечення взаємодії).

6. Масштабованість (гнучкість: можливість розширення та адаптації системи до зростаючих потреб; підтримка нових технологій: легкість інтеграції нових технологій та оновлення програмного забезпечення).

7. Керованість (простота управління: інтуїтивно зрозумілий інтерфейс для операторів та командного складу; автоматизація: високий рівень автоматизації рутинних операцій для зменшення навантаження на операторів).

8. Аналітичні можливості (інтелектуальний аналіз даних: використання методів машинного навчання та штучного інтелекту для прогнозування і прийняття рішень; візуалізація даних: наявність інструментів для візуалізації складних даних у зрозумілому вигляді).

9. Мобільність (портативність: можливість розгортання і використання системи у польових умовах; адаптивність до середовища: стійкість до екстремальних умов, таких як високі температури, волога, вібрація).

10. Економічна ефективність: (вартість володіння: врахування всіх витрат на придбання, розгортання та обслуговування системи; енергоефективність: оптимальне споживання енергії при високій продуктивності [Поліщук 2018 : 127]).

Показники якості автоматичної системи управління C4ISR з інформаційно-аналітичною підсистемою охоплюють широкий спектр характеристик, які забезпечують її ефективність, надійність і безпеку. Особлива увага приділяється швидкодії, достовірності даних, аналітичним можливостям та інтеграції сучасних технологій для підтримки прийняття рішень у складних бойових умовах.

Окрім C4ISR, серед методів планування службових завдань можна виокремити: алгоритми

штучного інтелекту (AI): машинне навчання та аналіз даних; експертні системи; системи моделювання та симуляції: симуляція бойових дій; моделювання ресурсів; геоінформаційні системи (GIS): геопросторовий аналіз; моніторинг в реальному часі; системи підтримки прийняття рішень (DSS): аналітичні інструменти; візуалізація даних; оптимізаційні алгоритми: алгоритми лінійного програмування; генетичні алгоритми; інформаційні безпека та кіберзахист: кібербезпека; шифрування та захист зв'язку.

Підводячи підсумок до методів планування службових завдань відносяться сучасні методи та алгоритми планування стратегії, які значно підвищують ефективність військових операцій за рахунок використання передових технологій, таких як системи управління бойовими діями, штучний інтелект, моделювання та симуляція, геоінформаційні системи, оптимізаційні алгоритми та засоби кібербезпеки. Ці технології дозволяють забезпечити оперативну обізнаність, підтримку прийняття рішень і оптимізацію ресурсів у складних бойових умовах.

Визначивши методи формування плану службових завдань, необхідно зосередити свою увагу на низці факторів, що впливають на процес планування. По-перше, оперативна інформація, яка повинна бути достовірною та актуальною, забезпечує швидкість отримання та обробки даних. По-друге, наявність і стан ресурсів, таких як техніка, боєприпаси, паливо та продовольство, а також людські ресурси, включаючи чисельність, бойовий дух і стан здоров'я військовослужбовців. По-третє, географічні та кліматичні умови регіону бойових дій, а також інфраструктура, включаючи дороги, мости та будівлі, також впливають на процес планування. Важливим є аналіз противника, його чисельність, склад, озброєння та тактика дій, а також можливі плани та наміри. Координація з союзними та партнерськими силами, підтримка цивільного населення та місцевих органів влади теж відіграють важливу роль. Не можна забувати і про правові аспекти, зокрема відповідність планів і дій міжнародному та національному праву, а також дотримання правил ведення бойових дій і прав людини.

Прийняття рішень в стресових умовах також мають важливе значення, адже воєнний стан є складним і багатогранним процесом, який вимагає від офіцерів високого рівня психоло-

гічної стійкості. Стрес може суттєво впливати на здатність приймати об'єктивні рішення, знижуючи концентрацію, реакцію та здатність аналізувати ситуацію. Високий моральний дух підвищує впевненість у прийнятих рішеннях і здатність діяти в умовах невизначеності, тоді як деморалізація може призводити до паніки та неорганізованості. Психологічна стійкість, здатність офіцерів та військовослужбовців зберігати холонокровність у критичних ситуаціях, навички стрес-менеджменту та підтримка психологічного здоров'я є ключовими факторами. Колективна підтримка, зокрема підтримка з боку команди та взаємодія з колегами, можуть покращити психологічний стан та впевненість у прийнятих рішеннях. Важливу роль відіграє впевненість та рішучість командирів, які можуть надихати та мотивувати своїх підлеглих. Використання методів психологічної підтримки, таких як мотиваційні промови, психологічні консультації, методи релаксації та введення програм з підвищення психологічної стійкості та подолання стресу, також є необхідними для ефективного прийняття рішень у стресових умовах.

Беручи до уваги, проаналізовані наукові роботи та зазначену вище інформацію, можна сформулювати покрокову інструкцію щодо планування службових завдань офіцерами під час бойових операцій в період воєнного стану.

Першим кроком у цьому процесі є визначення мети та завдань. Необхідно чітко сформулювати основну мету операції та визначити конкретні завдання, необхідні для її досягнення. Це передбачає розбиття основних завдань на підзавдань, встановлення пріоритетів серед них. Наступним кроком є збір та аналіз інформації. На цьому етапі потрібно зібрати всю доступну інформацію про оперативну обстановку, включаючи розвіддані, дані про противника, місцевість та погодні умови. Після цього проводиться аналіз зібраної інформації для визначення можливих загроз та можливостей, а також оцінка ресурсів та можливостей свого підрозділу.

Далі розглянемо наступний етап – розробка плану, який складається з загального плану операції, що включає основні етапи та ключові дії. Визначаються ресурси, необхідні для виконання кожного етапу. Потім план деталізується для кожного підрозділу або групи, з визначенням

часових рамок для виконання завдань. Після цього проводиться координація та узгодження. На цьому етапі проводяться наради з керівниками підрозділів для узгодження плану, забезпечується взаємодія та координація між різними підрозділами, перевіряється наявність і готовність ресурсів, та розподіляються ресурси між підрозділами відповідно до їхніх завдань.

Наступним кроком є підготовка до виконання. Проводяться необхідні навчання та тренування особового складу, відпрацьовується взаємодія між підрозділами, перевіряється технічний стан обладнання та техніки, проводяться необхідні технічні обслуговування та ремонтні роботи. Після підготовки починається виконання плану. Розпочинається виконання завдань відповідно до затвердженого плану, здійснюється постійний моніторинг та контроль за виконанням завдань, та у разі необхідності оперативно вносяться коригування до плану, інформуються всі підрозділи про зміни в плані.

Після виконання завдань проводиться оцінка результатів та аналіз. На цьому етапі проводиться оцінка результатів виконання завдань, аналізуються досягнення поставлених цілей та виконання підзавдань, визначаються успішні дії та помилки, допущені під час виконання завдань, та розробляються рекомендації для покращення процесу планування та виконання службових завдань у майбутньому. Останнім кроком є звітування та документація. Підготовлюється детальний звіт про виконання завдань, включаючи результати, проблеми та рекомендації, та зберігаються всі документи, пов'язані з плануванням та виконанням завдань, для подальшого аналізу та використання в майбутніх операціях.

Наведемо приклад: уявімо, що військова частина отримала завдання захопити стратегічно важливий міст. Спочатку командир визначає мету операції: захоплення та утримання мосту для забезпечення пересування своїх військ. Для цього визначаються завдання: проведення розвідки, підготовка плану атаки, забезпечення логістики та резервів, координація дій з іншими підрозділами. Збирається інформація про місцевість, охорону мосту противником, погоду та інші фактори. Аналізуються дані та оцінюються можливості своїх сил. Створюється загальний план операції, включаючи послідовність дій: початок атаки, захоплення мосту,

утримання позицій. Визначаються ресурси, необхідні для виконання кожного етапу: техніка, боєприпаси, медичні засоби. План деталізується для кожного підрозділу: один підрозділ проводить розвідку, інший готує техніку, третій забезпечує логістику. Проводяться наради з керівниками підрозділів, узгоджується план, забезпечується координація дій. Перевіряється наявність і готовність ресурсів, розподіляються ресурси між підрозділами. Проводяться навчання та тренування особового складу, відпрацьовується взаємодія між підрозділами, перевіряється технічний стан обладнання та техніки, проводяться необхідні технічні обслуговування та ремонтні роботи. Починається виконання плану: розвідка доповідає про становище противника, техніка висувається до мосту, розпочинається атака. Здійснюється постійний моніторинг та контроль за виконанням завдань. У разі необхідності вносяться коригування до плану: змінюється маршрут підходу або посилюється оборона. Після захоплення мосту проводиться оцінка результатів операції. Аналізуються досягнення цілей, виконання підзавдань, визначаються успішні дії та помилки. Підкреслимо, що підготовлюється детальний звіт про виконання завдань, включаючи результати, проблеми та рекомендації. Зберігаються всі документи, пов'язані з плануванням та виконанням завдань, для подальшого аналізу та використання в майбутніх операціях.

Тож, даний процес забезпечує ефективне планування та виконання службових завдань, сприяючи досягненню поставлених цілей і мінімізації втрат. Планування службових завдань у військовій сфері є складним і багатогранним процесом, що вимагає систематичного підходу та високого рівня координації. Основні етапи планування включають визначення мети та завдань, збір та аналіз інформації, розробку та деталізацію плану, координацію та узгодження дій, підготовку до виконання, реалізацію завдань, оцінку результатів та аналіз, а також звітування та архі-

вацію документації. Кожен з цих етапів є критично важливим для забезпечення успішного виконання поставлених завдань та досягнення стратегічних цілей.

Висновки. Планування багато в чому залежить від точності та своєчасності інформації, наявності необхідних ресурсів, а також від психологічної стійкості особового складу. Стресові умови воєнного стану вимагають від командирів та військовослужбовців високого рівня професіоналізму, здатності приймати швидкі та обґрунтовані рішення, зберігаючи холоднокровність і злагодженість дій. Використання сучасних методів та технологій, таких як інформаційні системи, алгоритми штучного інтелекту, геоінформаційні системи та оптимізаційні алгоритми, значно підвищують ефективність планування службових завдань під час бойових операцій.

Покрокова інструкція, наведена у дослідженні, дозволяє чітко структурувати процес планування службових завдань, забезпечуючи логічну послідовність дій та злагодженість між різними рівнями командування і підрозділами. Врахування специфіки оперативної обстановки, факторів, що впливають на процес планування, та психологічних аспектів прийняття рішень у стресових умовах є ключовими для досягнення успішних результатів.

Щодо комунікації та новітніх технологій, які необхідні офіцерам для виконання службових завдань, наведемо наступні пропозиції: впровадження сучасних технологій; покращення координації та комунікації; підвищення рівня підготовки особового складу; оптимізація логістики та ресурсного забезпечення; покращення інформаційної безпеки; аналіз та вдосконалення процесів.

Застосування цих пропозицій сприятиме підвищенню ефективності планування та виконання службових завдань у військовій сфері, зниженню ризиків і втрат, а також досягненню стратегічних цілей під час бойових операцій в умовах воєнного стану.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абзац восьмий статті 11 в редакції Закону № 3621-IX від 21.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text> (дата звернення: 15.06.2024)
2. Абзац дев'ятий статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text> (дата звернення: 15.06.2024).
3. Дідик В. О. Методика синтезу автоматизованої системи управління Десантно-штурмових військ збройних сил України на тактичному рівні. *Sciences of Europe*. № 78. 2021 р. С. 28–35.

4. Методичний посібник щодо організації і здійснення охорони та оборони, повсякденної діяльності військових частин (підрозділів) Збройних Сил України, які розташовані у базових таборах. URL: https://shron3.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Metodychnyi_posibnyk_schodo_orhanizatsii_i_zdiisnennia_okhorony_ta_oborony_povsiakdennoi_diialnosti.pdf (дата звернення: 15.06.2024).

5. Планування та організація бою за стандартами НАТО. *Військова навчально-методична публікація командирам підрозділів з планування та організації бою за стандартами НАТО*. 2020. 138 с.

6. Поліщук Л. І. Климівич О. К. Богуцький С. М. Особливості створення автоматизованої системи управління військами збройних сил України з урахуванням досвіду країн НАТО. *Військова академія (м. Одеса). Збірник наукових праць*. 2018 р. № 1(9). С. 122–130.

7. Посібник для фахівців служб персоналу військових частин Збройних Сил України (в умовах воєнного стану): посіб. О. В. Яцино, І. М. Половінкін, О. Л. Тракалюк, В. В. Федорович, О. П. Даценко, Ю. І. Костенко, С. В. Солодовник, С. М. Чумаченко, Т. А. Блізніков. Київ : НМЦ КП МО України, 2022. 56 с. URL: https://www.mil.gov.ua/content/pdf/posibnyk_spnsh_2022.pdf (дата звернення: 15.06.2024)

8. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України: Закон України від 04.05.2024 р. № 548-XIV. Стаття 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text> (дата звернення: 15.06.2024).

9. Програма індивідуальної підготовки офіцерів тактичної ланки управління збройних сил України. *Головне управління доктрин та підготовки генерального штабу ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ спільно з центром Оперативних стандартів і методики підготовки ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ*. J7. 2021. 57 с.

10. Процес прийняття рішень під час бойових дій. URL: <https://www.mil.gov.ua/content/books/process0808.pdf> (дата звернення: 15.06.2024).

11. Рекомендації з планування та організації бою за стандартами НАТО (частина 1). URL: <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/rekomendacii-planuvannya-boyu-nato> (дата звернення: 15.06.2024).

12. Рекомендації з планування та організації бою за стандартами НАТО (частина 2). URL: <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/rekomendacii-z-planuvannya-ta-organizatsii-boyu-za-standartami-nato-chastina-2> (дата звернення: 15.06.2024).

13. Сучасні проблеми фізичної підготовки в силових структурах України: тези науково-практичної конференції (21 березня 2024 року). Харків : Вид-во НАНГУ, 2024. 145 с.

14. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / [О. Г. Комісаров, А. О. Собакар, Е. Ю. Соболев, О. С. Юнін та ін.] ; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро : ДДУВС, 2017. 277 с.

REFERENCES

1. (2024) Abzats vosmyi stat'ii 11 v redaktsii Zakonu № 3621-IX vid 21.03.2024. [Paragraph eight of Article 11 as amended by Law] Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3621-20#n56> (data zvernennia: 15.06.2024) [in Ukrainian].

2. (2024) Abzats deviatyi stat'ii 11 iz zminamy, vnesenymy zghidno iz Zakonom № 1420-IV vid 03.02.2024. [Paragraph nine of Article 11, as amended by Law] Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1420-15> (data zvernennia: 15.06.2024) [in Ukrainian].

3. Didyk V. O. (2021) *Metodyka syntezu avtomatyzovanoi systemy upravlinnia Desantno-shturmovykh viisk zbroinykh syl Ukrainy na taktychnomu rivni*. [Methodology for the synthesis of the automated control system of the Airborne Assault Troops of the Armed Forces of Ukraine at the tactical level.] *Sciences of Europe*. Vol. 78. pp 28-35. [in Ukrainian].

4. (2024) *Metodychnyi posibnyk shchodo orhanizatsii i zdiisnennia okhorony ta oborony, povsiakdennoi diialnosti viiskovykh chastyn (pidrozdiliv) Zbroinykh Syl Ukrainy, yaki roztaшовani u bazovykh taborakh*. [Methodical manual on the organization and implementation of protection and defense, daily activities of military units (subunits) of the Armed Forces of Ukraine located in base camps. Available at: https://shron3.chtyvo.org.ua/Ministerstvo_oborony_Ukrainy/Metodychnyi_posibnyk_schodo_orhanizatsii_i_zdiisnennia_okhorony_ta_oborony_povsiakdennoi_diialnosti.pdf (data zvernennia: 15.06.2024). [in Ukrainian].

5. (2020) *Planuvannia ta orhanizatsiia boiu za standartamy NATO* [Battle planning and organization according to NATO standards.]. *Viiskova navchalno-metodychna publikatsiia komandyram pidrozdiliv z planuvannia ta orhanizatsiia boiu za standartamy NATO*. P. 138. [in Ukrainian].

6. Polishchuk L. I. Klymovych O. K. (2018) *Osoblyvosti stvorennia avtomatyzovanoi systemy upravlinnia viiskamy zbroinykh syl Ukrainy z urakhuvanniam dosvidu krain NATO*. [Peculiarities of the creation of an automated system of control of the armed forces of Ukraine taking into account the experience of NATO countries]. *Viiskova akademiia (m. Odesa), Zbirnyk naukovykh prats*. Vol. 1(9). Pp. 122–130. [in Ukrainian].

7. *Posibnyk dlia fakhivtsiv sluzhb personalu viiskovykh chastyn Zbroinykh Syl Ukrainy* (2022). [Manual for specialists of personnel services of military units of the Armed Forces of Ukraine (under martial law conditions): manual] (v umovakh voiennoho stanu): O. V. Iatsyno, I. M. Polovinkin, O. L. Trakaliuk, V. V. Fedorovych, O. P. Datsenko, Yu. I. Kostenko, S. V. Solodovnyk, S. M. Chumachenko, T. A. Bliznikov. Kyiv: NMTs KP MO Ukrainy P. 56. Available at: https://www.mil.gov.ua/content/pdf/posibnyk_spnsh_2022.pdf [in Ukrainian].

8. (2024) *Pro Statut vnutrishnoi sluzhby Zbroinykh Syl Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 04.05.2024 r. № 548-XIV. Ctattia 11*. [On the Statute of the Internal Service of the Armed Forces of Ukraine: Law of Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14#Text> (data zvernennia: 15.06.2024) [in Ukrainian].

9. (2021) Prohrama individualnoi pidhotovky ofitseriv taktychnoi lanky upravlinnia zbroinykh syl Ukrainy [Program of individual training of officers of the tactical branch of the Armed Forces of Ukraine]. *Holovne upravlinnia doktryn ta pidhotovky heneralnoho shtabu ZBROINYKh SYL UKRAINY spilno z tsentrom Operatyvnykh standartiv i metodyky pidhotovky ZBROINYKh SYL UKRAINY*. Vol. J7. P. 57. [in Ukrainian].

10. Protses pryiniattia rishen pid chas boiovykh dii. (2024) [The decision-making process during hostilities] Available at: <https://www.mil.gov.ua/content/books/process0808.pdf>. [in Ukrainian].

11. (2022) Rekomendatsii z planuvannia ta orhanizatsii boiu za standartamy NATO (chastyna 1) [Recommendations for planning and organizing a battle according to NATO standards (part 1)]. Available at: <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/rekomendacii-planuvanya-boiu-nato> (data zvernennia: 15.06.2024) [in Ukrainian].

12. (2024) Rekomendatsii z planuvannia ta orhanizatsii boiu za standartamy NATO (chastyna 2). [Recommendations for planning and organizing a battle according to NATO standards (part 2).] Available at: <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/rekomendacii-z-planuvannya-ta-organizacii-boiu-za-standartami-nato-chastina-2> (data zvernennia: 15.06.2024) [in Ukrainian].

13. (2024) Suchasni problemy fizychnoi pidhotovky v sylovykh strukturakh Ukrainy [Modern problems of physical training in the force structures of Ukraine]: tezy naukovo- praktychnoi konferentsii (21 bereznia 2024 roku). Kharkiv : Vyd-vo NANHU. Pp. 145. [in Ukrainian].

14. (2017) Taktyko-spetsialna pidhotovka: navch. posib. [Tactical special training: education. manual] [O. H. Komisarov, A. O. Sobakar, E. Yu. Sobol, O. S. Yunin ta in.]; Dnipropetrovskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. Dnipro : DDUVS, P. 277. [in Ukrainian].

Y. V. DENYSENKO

Candidate of Pedagogical Sciences,

Head of the Part-Time and Distance Education Department,

National Academy of the National Guard of Ukraine, Kharkiv, Ukraine

E-mail: denicenko@online.ua

<https://orcid.org/0000-0003-3776-0823>

STRATEGIC PLANNING OF GENERAL TASKS BY OFFICERS DURING COMBAT OPERATIONS IN WARTIME CONDITIONS

Strategic planning of general task by officers during combat operation in war time condition will become a key element of military management which means the success of military operations. The research is devoted to the analysis of the principles and stages of combat mission planning with an emphasis on the development of modern methods and algorithms such as C4ISR (Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance) with information and analytical system. It is indicated that the current situation during war time condition is characterized by a high level of insignificance, dynamism and complexity which requires an adaptive and comprehensive approach to planning. The main factors that influence the planning process are operational information, resources, locality, enemy activity, coordination and legal aspects. It is emphasized that psychological aspects are also important in stressed conditions, since high levels of stress can influence the ability of officers to make objective decisions and maintain concentration. The article provides step-by-step instructions for planning general tasks which includes the assignment of tasks, collection and analysis of information, development and detailing of the plan, coordination and implementation of activities, preparation for icon, task implementation, evaluation of results and analysis, as well as publication and archiving of documentation. It is noted that special respect is given to the advancement of current technologies such as automated control systems, artificial intelligence algorithms and geographic information systems to improve the accuracy and speed of planning.

Based on the analysis carried out, a proposal is made to shorten the process of planning and organizing of general tasks by officers which would include the introduction of current technologies, improved coordination and communication, and advancement of the level of training of a staff, optimization of logistics and resource security, improved information security and continuous analysis and in-depth processes. Further guidance from our recommendations is aimed at increasing the efficiency of military operations, reducing risks and costs, as well as achieving strategic goals in war time condition.

Key words: strategic planning of general task, military situation, operational situation, military control, C4ISR, information and analytical subsystem, principles and stages of planning, modern technologies, automated control systems, algorithms for piece intelligence.